

E. GIMENEZ

M. XIRGU

A. GOULA

E. GUITART

M. MORERA

M. FAURA

J. SANTOLARIA

P. SANTOLARIA

C. ROVIRA

A. BALESTRONI

A. FERRANDIZ

C. SOTO

C. COY

La Escena Catalana

ANY VI. - BARCELONA 30 DE

SETEMBRE DE 1911. - Núm. 260

PRIMER FOI LETÍ DE LA TRILOGIA

LOS PIRINEUS

E. MATAS

E. GUERRA

F. CAPDEVILA

M. SIRVENT

S. AMORÓS

F. FERRANDIZ

COMPANYIA DRAMÁTICA CATALANA

DEL

TEATRE PRINCIPAL

(TEMPORADA DE 1911 A 1912)

LLISTA DE LA COMPANYIA

Primer actor y director: ENRICH GIMENEZ.

Primera actriu: MARGUERIDA XIRGU.

Primers actors y directors en ses funcions: ARMENGOL GOULA y ENRICH GUITART.

Primeres característiques: MARÍA MORERA y MONTSERRAT FAURA.

Dama jova ingènua: JOSEFINA SANTOLARIA.

Dames joves: PILAR SANTOLARIA, CARME ROVIRA, ANGELINA BALESTRONI, AMPARO FERRANDIZ y MARÍA GUITART.

Segones dames y actrius còmiques: EMILIA MATAS, ENRIQUETA GUERRA, CAROLINA SOTO, CECILIA COY y ELVIRA ZAMORA.

Primers actors: ALEXANDRE NOLLA, MODEST SANTOLARIA y JOAQUÍM VIÑAS.

Actors còmichs: DOMENECH AYMERICH y VICENS DAROQUI.

Galan's joves: MIQUEL ORTIN, FERRÀN CAPDEVILA, JOSEPH VIVES, GASPÀR FURQUET y SANTIAGO AMORÓS.

Actors barbes: JAUME MARTÍ y FERRÀN VILALLONGA.

Característichs: MIQUEL SIRVENT y JAUME CAPDEVILA GUERRA.

Actors: F. FERRANDIZ, BALDIRI GIBERT y MIQUEL ALSINA.

Consuetes: SALVADOR ORTIZ, VICTORIÀ CRESPO y LLUIS BARÓ.

A. NOLLA

M. SANTOLARIA

J. VIÑAS

D. AYMERICH

V. DAROQUI

F. VILALLONGA

J. VIVES

LO TEATRE CATALA

FRAGMENT D'UN ESTUDI CRÍTIC PREMIAT
EN ELS JOCS FLORALS DE 1879

(Continua del número anterior)

Podriem dar a la influència descrita, l' nom d'influència del geni polític nacional, més al costat d'aquest, passa també a les taules la del que'n podriem dir, geni nacional privat; tot aquell conjunt d'inapreciables condicions que distingeixen al fill d'una nació, sens que fassin possible confondre'l ab lo d'un altre: facultats disposicions, temperament, costums etc Caracterisen un teatre, de la següent manera. Possehintes l'autor, com fill del mateix poble, al igual dels espectadors, y en major grau y energia per l'especial impressionabilitat que acompanya al temperament artístich, passen a l'obra, la coloren, prenen en ella relleu. Obligat l'autor a subjectarla a la sanció d'un públich que'n ella's veu reflectat, dirigeixen l'inspiració dramàtica per lo camí de les opinions y costums generals; la concreten, la limiten, li prohibeixen sortir de la via coneguda, l'obliguen a adular los instints populars, a tranzigir ab les idees dominants. Sols lo geni, ab esforços gegantesch, se sustrau a son despotisme. D'aquí, una nova fesomia pera cada teatre especial, que fa, per exemple, del alemany lo teatre dels sentiments varonils y les concepcions melancòliques y fondes, del francés, lo del ingeni y de lo còmic social, del espanyol, lo del lirisme, de les aventures y del honor.

Vé, per fi, la cultura artística a acabar aquesta obra de singularisació del espectacle teatral; aixís la cultura literaria com los avenços de les demés arts. Tot drama, com obra literaria, es resultat de les doctrines que predominen en la literatura general; dels majors coneixements d'estètica que's posseheixen, de la índole peculiar qu'acompanya al geni poètic de cada nació. Tot drama, com obra d'espectacle que posa a son servey les arts plàstiques, reb d'elles son esplendor sorprenent y tots aquells medis que concorren a la més bella il·lusió. L'influència d'aquestos medis sobre l'obra dramàtica, fins literariament considerada, es més decisiva é important de lo que generalment se creu. La retraurèm en son lloch. Citèm ara, també, per via de exemple, lo que ocupantse de *la mise en scène* diu un crítich francés, Mr. François Sarcey. (1) Vé a atribuir la naturalitat y'l cúmul de petits y finíssims pormenors que regnen en lo diàlech modern, a l'introducció del motblatje en la escena; y les llargues tirades de versos, la relativa falta de flexibilitat, d'apartats, d'interrupcions que distingeixen al diàlech antich, a l'ausència d'aquell, que obligaba als interlocutors a recitar en peu, prop del *consuetu* y

mirantse fit a fit, com actualment se canten les òperes. Apart d'això, està ja observat també, que la bellesa artística del espectacle, ofega generalment lo mèrit literari de l'obra, puig allavors lo accessori se converteix en principal, y la concepció queda sacrificada a l'execució, com una estàtua a la riquesa del ropatge.

Per la breu enumeració precedent, fácil es comprendre que la simple existencia d'un teatre en una nació, suposa en ella un grau superior de cultura; y si es cert que, després del geni, qui més a ell se sembla es qui millor lo compren, a grans creacions dramàtiques aplaudides, correspon sempre un poble, en l'esplendor de sa grandesa intelectual, moral y artística.

JOSEPH IXART

L'ENRICH MORERA

Dijous de la passada setmana va tornar d'Amèrica l'insigne autor de la partitura de *L'alegría que passa*, el Mestre Morera.

Son retorn ha omplert de goig a sos amichs y admiradors, els quals se preparen pera obsequiarlo esplendídament, al donarli la benvinguda. El mestre Morera vé anyorant sa patria, ahont ab més dalit que may vol continuar sa tasca artística treballant a favor del teatre líric català, per qual institució sent gran entusiasme

LA ESCENA CATALANA se felicita de tenir altre cop entre nosaltres al eminent autor de tant belles composicions musicals.

(1) François Sarcey—De la mise en scène.—Articles inestats en lo Tomo primer Any primer, 1875 de L'Art.—Revue hebdomadaire et artistique.

Estrenes de la Setmana

SALA IMPERI

h'escarment. —
Quadro líric, en
dos quadros, d'au-
tors anònims.

Se tracta d'una
joguina pel teatre
de noys, que ab for-
sa trassa ens pre-
senta un assumpte

altament moralisador, que plau als grans y aprofita
als petits.

La obreta està escrita en vers, deixanhi veure a
un literat gens vulgar.

El senyor Marinell, director de la companyia, ha
posat la obreta ab forsa detalls y la representa ab no
escàs mèrit.

Les nenes Moré y Redondo, fan filigranes de sos
tipos, en especial la primera que té el paper més
llarch. La senyora Ferrer y el senyor Morer, cum-
pliren també.

La música molt adecuada a la pessa.

En resúm; que va agradar forsa.

ERÒTICA

¡Tant temps de tu allunyat! Mentida'm sembla
que l'ànima avessada en possehirte
haja pogut sofrir tant llarga ausencia
migrada pel desitj que l'encenia.

Ma boca febrosenca y anhelosa
no sé com ha pogut enmodorir-se,
ni està tant y tant temps sense parlarte
fugintli a dolls els mots que'l cor li dicta.

No sé com els meus llabris qu'als teus llabris
a frech a frech besant-se es confonien,
no m'hajen abruzat, closos per sempre,
l'amor que m'hi pujava sobreixint-me.

No sé com no han cegat ni aixit dels pàrpres
mos ulls acostumats a reflectirte,
d'ahont, vida, enmirallant'hi encisadora,
n'així'l goig preuhat qu'abdós gaudiem.

No sé com mon pensar, plè de ta imatge
de tant recordà ab tu de nit y dia
no s'haja esbadallat ni fet a trossos
pel pes de l'anyoransa y la follia...

¡Tant temps de tu allunyat y sense veuret
dalint-me per gosà de tes caricies!
Tant sols la fè que't guardo y l'esperansa
jo crech qu'han arribat a sostenirme.

Y espero, sí, tornà a reveure prompte;
que entrant en posessió de tu ma vida,
mos llabris, ulls, pensar, ànima y boca
jay Déu! com gosaràn de noves ditxess...

JOBICO

PRINCIPAL

No hem rebut les llistes que anuncien la temporada de
1911 a 1912, que comensarà avuy, dissabte, ab l'estrena de
la trilogia del plorat poeta y gran patrici, Victor Balaguer,
Los Pirineus.

En la primera plana del present número, anunciem el
quadro de companyia, que per cert es molt numerós y nu-
trit. La major part dels artistes son de reputada firma.

En el programa de la temporada, (que, com hem dit avans,
no hem rebut) s'anuncien obres noves dels senyors Vall-
mitjana, Campmany y Giralt, Escaler, Carrión, Godo,
Soler de las Casas, Mallol, Cantallops, Vila Riera, Vidal y
Humbert, Barbany y Casany. Això en quan a teatre cat-
alà. Tot la demés que s'anuncia es estranger, per més
que en el programa no consti, y dihem això perque la ma-
jor part dels títols ja son coneguts y el resto perteneixen a
autors de duptosa originalitat, especie de plagiaris més ó
menys vergoyants que tot lo que tenen donat a la escena
catalana es *pispat*; y dihem *pispat* ja que en els exemplars
impressos no fan constar la procedencia, *descendint* aixís a
l'*altura* del digne empresari-traductor que'ls acobla.

De les obres estrangeres n'hi han algunes de ben nota-
bles, com son *La Gropada*, *Elektra*, *Magda*, *L'amor dels
tres reys* y *El casament de la senyoreta Beulemans*.

S'anuncia, en els programes que no hem rebut, una
funció en honor del fundador del Teatre Català en Frede-
rich Soler (Pitarra,) representant-se ses obres *L'hereuher* y
Cura de moro.

També s'anuncia, y creyem que l'interesat no deu haber
cobrat l'anunci, que *segueix formant part de la Companyia
el Patriarca dels actors catalans, el gran Iscle Soler*.

L'ortografia, en la impressió del programa que no hem
rebut, *brilla por su ausencia*.

CIRCOL DE SANS

Diumenge passat posaren en escena, la companyia Xirgu-
Guitart, l'obra de Dumas *La Dama de les Camelies*, qual
interpretació sortí inmillorable, distingintshi en primer
lloch les senyores Xirgu y Faura, secundades per les actrius
senyores Santolaria, Matas, Soto, y Guitart; dels actors cal
consignar-se forses elogis, sobretot per l'Ortin, Guitart y
Daroqui, que treballaren ardidament, acompanyats dels in-
trèpits Aymerich, Capdevila, Vives, Pubill, Sirvent, Baró,
Fernandez y Vilallonga.

Tots en conjunt escoltaren infinitat d'aplausos, especial-
ment la mimada senyora Xirgu qui estrema distingidament
son treball d'una manera perfecta.

La direcció, excelent.

Societat Recreatives

Catalunya Nova

El diumenge va inaugurar-se la present temporada, ab *La creu de la masia*.

El director del quadro senyor Mallorquí, se feu aplaudir varies voltes y els aplausos foren ben merescuts, puig ens feu el «Roch» de una manera acabada. La dameta ingènua Maria Fortuny, en la «Marguerida», estigué correctíssima en tots els conceptes. La senyora Ugas, ja hi estigué bé en la «Francisca», però aquelles exageracions hi sobraven y no li costava pas res el presentar el tipo com les altres vegades que l'ha representat. El senyor Aranda, molt fret y sembla que de dia en dia va decayent. Es llàstima, perquè té unes condicions de galanet, que ben practicades podrien resultar. Els senyors Icart y Terrés, treballaren ab dalit, però a nosaltres no ens acabaren de convèncer, degut a que esperavem una labor més sabrosa. Els demés, feren lo que pogueren pera quedar bé.

Centre Democràtic Regionalista (Poble Nou)

El diumenge al vespre, se celebrà la funció a benefici dels del Vendrell.

En primer lloch, va representarse *Les joyes de la roser*, lluhintshi notablement en el «Bernat» el senyor Enrich Figarola, acompanyantlo molt bé en el despenyo els demés que formen el quadro que foren els senyors Kovira, Botey, Ceardi, Camerino, Gili, Soler, Jou y Morros. La senyoreta Bofarull, secundà.

Seguidament, l'aplaudit actor badaloní Joseph Terrades, ens recità d'una manera brillant y ab una correcció esmerada el monòlech *Mestre Olaguer*, valguentli al finir la representació estruendoses ovacions, per cert, ben merescudes.

Finalisà la funció ab *La cosina de la Lola*, comedia que fou admirablement treballada per l'actor Figarola y el graciós Ferrer.

El públic en sortí contentíssim de la festa.

Ateneu obrer del districte II

Aquesta important societat està a punt de rependre les seves representacions setmanals, comptant ab un escullidíssim quadro de companyia, baix la direcció dels senyors Boquet y Garrigó.

Si no hi ha contraordre, el dia 8 del proper Octubre tindrà lloch la funció inaugural ab *El fill del Rey*, del genial Guinera, y la comedia d'en Barbosa *La Reyna*.

Juventut Catòlica de Sant Lluís Gonzaga (Gracia)

El dia 24, ab un plè a vessar, se efectuà una escullida funció en honor de la intel·ligent aficionada senyoreta Mercè Abad, posantse en escena el drama *La Tosca*, que obtingué una interpretació perfecta.

La execució fou ajustada, remarcantse en primer terme el treball de la senyoreta Abad que estigué molt bé en tota l'obra, matisant el paper de «Floria» ab una fè extraordinària. Foren també mereixedors de molts elogis els senyors Riesco y Sanjust, que estigueren inmillorables. El senyor Rigol en el «Scarpia» se portà regular. Els senyors Daroca, Esquis, Delgado, Rifà y Margarit, secundaren molt bé la execució, demostrant tots ells haver estudiat llurs papers.

La direcció escènica y presentació artística, correctes y ab molt de gust.

Pabelló Tetuan

Se representà el dissabte y diumenge la pessa *La sala de rebre*, en la que feren riure de debò les senyores Fanals y Martorell y els senyors Romano y Murtra.

Sportmen's Park

En la vetlla del diumenge se representà la comedia *Toreros d'hivern*, que'l públic va celebrar, y que va tenir un conjunt bastant regular per part de tots. Llàstima del que feya de «Pastetes» que li faltava un bon xich de veu y una mica més de gracia.

Centre Provincial de Lleyda

Pel dia 8 del mes vinent està anunciada l'inauguració de temporada teatral, baix la direcció de Antoni Rissech, y havent escullit les produccions *Sol solet* y *Lo mestre de minyons*.

Parlarèm a son degut temps d'aquest elench dramàtic, asperonantlo perquè fassi tasca excelent y veritable teatre català.

Terra baixa (Veynat de ca'n Tums)

L'altre diumenge, dia 17 a la vetlla, ab el drama d'en Rusinyol *La Mare*, va inaugurarse la temporada teatral.

L'obra molt ben dirigida per en C. Ventura, fou admirablement representada per la companyia d'aficionats senyors Ventura, Comi, Vera, Carbó, Mollet, Guíu, Piernau, Cabot, Carrabina y Macià, y sobre tot, per la notable actriu barcelonina donya Balbina Cassases, que feu una bona «Mare».

El treball de la senyora Cassases fou una veritable filigrana d'art pel naturalisme, el sentiment y la vida artística que donà al personatge del qual pot dirse que'n feu una creació.

La senyora Carreras estigué discreta en son paper de «Amparo», que feu ab la major voluntat.

L'escena estigué molt ben representada fent honor a n'en Ventura. En resúm, una vetlla agradable, de la que'n conservarem bon recort.

Centre Nacionalista Republicà (Gracia)

El dissabte, dia 23, tingué lloch una vetllada literaria-musical a benefici d'un desvalgut obrer, en ella a més de varies agrupacions corals, la companyia d'aficionats de la casa que dirigeixen els senyors Claramunt y Devenat, representaren la comedia an un acte, *Mala nit!*, que assolí una bona interpretació.

Ateneu de U. F. N. R. (Gracia)

El passat diumenge reanudà ses tasques artístiques la companyia Gené-Tort.

Representaren ab bastant acort, la comedia en tres actes arranjada per Ferrer y Codina, *Toreros d'hivern*, que deixà molt satisfeta a la nombrosa concurrencia que hi acudí.

Avens Nacionalista Republicà (Sant Andreu)

El diumenge prop-passat per la nit, la companyia d'aficionats que dirigeix el senyor Donato, posà en escena el drama d'en Rusinyol, *El Mistich*, de qual execució e interpretació sols podem fer elogis dels senyors Sabater, Colóm y Valero. El senyor Casals, molt bona voluntat. El senyor Donato, com sempre ab aquell ditzós declamar de cantarella. El senyor Bartrina logrà distreure a la concurrencia, pro no perxò complí del tot. Un xich turbats els senyors Mitjans, Pintatuba, Bartí, Oiaré y Quirant.

Tindriem la satisfacció de fer una ressenya, una tant sols, que'ls dignés a tots; manera de conseguirho, estudiant més, ensejant més, no correr tant y avensar més.—Veyàm donchs, si ho conseguirem.

En preparació *En Joan dels miracles*.

Centre Autonomista Català (Sant Gervasi)

Diumenge passat, representació de *La fortuna boija*, de Morató, ab execució acceptable.

Sobressortiren els senyors Johannus, Sala, y germans Oliver, secundant ab encert els senyors Parellada y Alonso.

Molt bé les senyores Sala, Perramón y Comorera.

De nostres Corresponsals

S. RUSIÑOL.

Tarrasa.—«Teatre Retiro.» L'Enrich Borràs ha tornat a treballar aquí.

El dimars, dia 26 a la nit, van representar el drama en quatre actes d'en Rusiñol, *El Mistich*, en quin paper de protagonista estigué a gran altura en Borràs y molt ben secundat pels qui l'acompanyen.

Molts aplaudiments y molta concurrencia.

Lleyda.—«Teatre Camps Eliseus.» Després de molt treball, havem pogut conseguir que la companyia del gran actor català Enrich Borràs, hagi vingut a visitarnos encara que per pocs dies.

La companyia del gran actor debutà el dia 22 del corrent, havent elegit pel debut, lo grandios drama del insigne dramaturch Santiago Rusiñol, *El Mistich*. De la interpretació no caldría parlar-ne, puig que tothom en general, ja sab que el gran actor en fa una creació envejable, del difícil y escabros paper de protagonista. Quan en Borràs se presentà en escena, la ovació que tot el públich li tributà, va esser espontanea, de aquelles que no les veyem molt sovint. La interpretació fou interrompuda en alguns passatges del drama; per sorollosos aplaudiment y en particular al acabament de l'obra, que a instancies del públich, gent rica y mitjana, va tindre que aixecarse el teló, sis o set voltes. L'Enrich Borràs, va estar en tota l'obra inspirat y sublim y ab ell contribuiren en gran manera, la eminent actriu, senyora Morera, que en la «Francisca» va estar insuperable. El Sr. Borràs (J.), ab el senyor Bisben, magistral, per lo que, al acabar lo seu parlament, el públich l'aplaudí ab entusiasme. Els demés artistes, senyores Daroqui y Ricart, senyoreta Mestres y senyors Bello, Galceràn, Viñas, Bozzo, Roura, Carbonell, Cervera, Buxedas y Argemí, a l'altura de grans actors en sos papers respectius. Tots en unió del infatigable actor Enrich Borràs, tingueren que presentarse a les taules al final de cada acte. La direcció inmillorable y la presentació del tot cuydada.

Avants del esmentat drama representaren *L'agencia de informes comercials*, molt ben interpretada per tots quants hi prengueren part. En fi, per acabar, dirèm que d'aquest aconteixement en guardarà un dols y gran recort tot Lleyda en pès.

Y ara pasèm a parlar, com se mereix y detingudament, de la preciosa tragedia en tres actes y en vers, del llorejat Angel Guimerà, *Mar y cel*, posada en escena el dissabte dia 23.

El gran Borràs, en el «Said» inimitable y com sempre. No cal dir res més; en Jaume Borràs, en l'«Hassen», fet un actor dels millors que corren en aquets temps y aplomat en lo seu personatge.

La Sra. Daroqui, en la «Blanca» tregué tots els mèrits artístichs de que està dotada, y els demés artistes, senyors

Galceràn, Viñas, Bozzo, Roura, Bello, Cervera, Cinca y Buxedas, en los papers respectius de «Ferràn, Joanot, Carles, Malek, Osman, Mahomet, Roch y Guillèm» treballaren ab justesa y tots foren aplaudits y particularment el gran Borràs, que en alguns passatges, fou ovacionat delirantment, La presentació, pariona de la representació y la direcció com una seda. La entrada un plè. Avans de *Mar y cel*, se posà en escena la divertida comedia *L'amor es cego*, interpretada bastant bé, per la senyora Daroqui y senyors Cervera, Galceràn y altres.

Diumenge dia 24, despedida de la companyia, ab el grandios drama del eminent poeta-dramaturch, Ignasi Iglesias, *Els vells*. Nostre gran actor, l'Enrich Borràs, ab el «Joan» com de costum, puig ja sab tothom que no te parió. La senyora Morera, ab la preciosa «Ursula», ens va fer recordar els dos anys seguits que va vindre a visitarnos y que ab el seu treball captivà al públich d'una manera bellíssima, y en les que obtingué uns triomfs colossals. El senyor Viñas, en el «Xalet», molt correcte, y els senyors Borràs y Galceràn, en els seus de «Valeri y Agustinet» cumpliren com a bons actors.

Els demés no desmereixeren en res als altres y tots procuraren a mida de ses forces y de bons actors que l'obra del llorejat Iglesias fos interpretada com s'esperaba. La senyora Daroqui, cumplí son comés com ella sab fer. Els conjunts, molt bé y també bé la direcció y presentació. Al acabar el precios drama, tingué que aixecarse el teló set ó vuyt vegades, fins que el actor gloria de Catalunya, l'obligaren a parlar, y ab sentides frases digué: «Mon distingit amic, don Ignasi Iglesias, tenfa de assistí a la representació d'aquesta nit y per un atach repenti ocurregut aquesta nit passada, li ha causat no poguer saludar als lleydats, que tant efecte porta per ells, hehentme recomanat qu'els dongués les gracies, y ab molt gust ho faig, per ell y per nosaltres.» Una forta ovació, coronà les paraules del senyor Borràs, rebentla en unió del demés artistes. Acte seguit y com a propina, ens representà lo sempre aplaudit monòlech de Copée, *La huelga de los herreros*, en el que el gran actor estigué magistral, recitant els delicats versos d'aquest monòlech, ab gust y gracia insuperable; al acabarlo, rebé un'altra ovació més forta encare que li tributà el públich, y ell tot emocionat y a instancies d'aquest tingué que parlar, demostrantnos l'esperansa de reveure y dihentnos, que restaba molt agraït de Lleyda y que sempre que'l necessitem serà en tot y per tot ab nosaltres.

Ara sols tenim de dir, que la vinguda de la companyia del gran Borràs, va esser esperada ab molt dalit, prova n'es de que dels pobles de la provincia, vehins a n'aquesta ciutat, han vingut solsament pera veurer a nostre primer comediant.

Monstrol de Montserrat.—«Teatre Principal.» El diumenge dia 24 per la nit, la companyia Calveras de la que'n forma part la primera dama jove senyoreta Pepeta Roca, ens representà ab molt bon acert la tragedia *Les Esposalles de la morta* de Victor Balaguer. Els seus intèrprets, senyoreta Roca y senyors Calveras, Roca, Gñells y Tarré, estigueren inmillorables, sobretot en l'últim acte, tan la senyoreta Roca com el senyor Calveras, se feren dignes dels aplaudiments que'ls hi tributà l'auditori. En la pessa *Un tros d'home*, l'actor còmic Eugeni Roca, a més de fer passar agradablement l'estona, demostrà ses envejables condicions. Per final representaren *Les orelles de don Pau*, en la que esceptuant a la senyoreta Roca, tots els demés demostraren poca seguritat.

Masnou.—S'anuncia pel dia 8 el debut de la companyia catalana que dirigeix el notable aficionat senyor Joannus, ab l'obra *El daltabaix* de Rusiñol-Laferrère.

El bon recort que d'aquesta companyia guardem, fa esperar un bon èxit.

Manresa.—«Teatre Conservatori.» Dilluns, dia 25, tiuguem la companyia de l'Enrich Borràs, representaren: *LA gencia d'informes comercials y Terra baixa*. En la primera obra s'hi distingiren notablement tots els actors que hi prengueren part, no deixant ni un moment de parar de riure al escullit públich que ompia'l teatre de gom a gom.

Despres comensà 'l drama y al sortir l'eminent actor senyor Borràs (E.) fou un acte verdaderament emocionant y de espectació. El públich a peu dret, la majoria, esclatà ab un entusiasma y frenetich aplauso, al que contestà l'eximi actor, ab un salut de gracias. Continua la representació y l'animació y entusiasme anà creixent d'escena en escena, desbordantse el públich al final del acte ab una ovació y crits de visca en Borràs y Guimerà que semblava que s'havia d'ensorrà 'l teatre. No tenim present haver vist may a Manresa un entusiasme tant gran. En els actes següents el content y deliri del auditori arribà casi als límits de la bojeria. Acabà l'obra fent aixecar el teló moltíssimes vegades.

Creiem que ressenyant lo que veurem es l'elogi més gran que podem fer del senyor Borràs y companyia, quins noms no escribim per que de altres ressenyas els hauràn llegit durant aquesta excursió artística.

«Joventut Carlista.» Ab tot y no deixarnós fer ressenya de les funcions d'aquesta entitat no deixem de sapiguer que diumenge passat varen representar *L'Allojat, Setze jutges y Cura de Moro*, ab la corresponent decapitació de dames y moltes pallassades d'alguns aficionats.

«Cassino Comercial.» Per demà diumenge, si no hi ha cap contratemps, un estol de animosos aficionats representaran *La pubilla de Caixàs y Cura de Moro*.

Girona.—«Centre Republicà.» La secció d'aquest centre te anunciat pel dia 1 d'Octubre, la inauguració de la temporada d'hivern, en la que posaran en escena ab tota propietat, el preciós drama en tres actes, del insigne Rusiñol, *L'hereu Escampa*.

Borràs.—«Teatre Cafè Brunet.» El passat diumenge per la tarde va visitarnos la companyia que dirigeix en Pere Calveras, representant la tragedia del gran patrici don Victor Balaguer, *Les esposalles de la morta*, y la joguina d'Asmarats, *Un tros d'home*. L'interpretació donada a la primera pot calificarse de notable, ja que tant la senyoreta Roca y els senyors Calveras en els protagonistes, com els senyors Roca, Güells y Tarré feren un treball digne de tot elogi. La nombrosa concorrencia premià la seva labor ab frenètics aplaudiments.

En la última hi feren passar un bon rato.

Sitges.—«Teatre Retiro.» El dissabte, dia 23, la companyia Barbosa-Fremont ens van donar a coneixer el drama de Bataille, *La Verge boja*. La execució per part del senyor Barbosa y senyoreta Fremont y senyora Verdier, anà com una seda.

Per pessa ens van donar la aixerida comedia d'en Pous y Pagés, *Un cop d'estat*. En l'execució d'aquesta comedia hi feren bona feyna la senyora Verdier, senyoreta Fremont y els senyors Barbosa, Mercader y demés.

Molins de Rey.—La companyia Artística Catalana de l'actor jove en Joan Santacana, representarà els dies de la festa major, 29 del corrent y 1 d'Octubre, en el «Centre Catalanista» les següents obres: Dia 29 nit, *Joventut, L'Oncle Rector y La Sospita*. Dia 1 d'Octubre, tarde: *La nit del amor, L'Alegria que passa y ¡Permètim!*. La part musical va a càrrech de «L'Artística Barcelonesa.»

Formen part d'aqueixa companyia, les primeres actrius Emilia Baró y Antonia Verdier, el primer actor y director Carles Capdevila y ls senyors Puiggarí, Guixer, Font, Flaquer y Cerdà y les senyores Bayona, Roca, etc.

Ripoll.—Ab el drama d'en Guimerà *Maria Rosa* y la pessa arranjament de Joseph M.ª Pous, *¡Mala nit!*, va donarnos una funció teatral la companyia que dirigeix en Joan Pons y de la que figura com a primera actriu la dama Carme Prats. La execució va agradar, per lo que felicitem a tota la companyia.

Vallirana.—El dia 21, la companyia qu'encapsalen el actor Joan Pons y l'actriu Carme Prats, representà ab bon èxit el drama romàntich d'en Guimerà, *La Reyna Jova*. El públich va quedar satisfet.

Tiana.—Ab motiu de la festa major y en un festival que va donarse a benefici dels pobres, se representaren les obres, *La creu de la masia* y *Un tros d'home*, a càrrech de un quadro d'aficionats de la població ab el concurs de les actrius, senyores Agneta Morera y la característica Cardaldas.

Mollet.—«L'Unió Familiar.» Diumenge inauguraren temporada posant en escena l'hermós drama del gran dramaturch Santiago Rusiñol *El Mistic*.

L'execució ajustadíssima. L'Artur Tarragó, interpretà de primera el difícil paper de «Mossen Ramon» com també la senyora Dolors Mas, el de «Francisca»; la senyora Sau-mell, fluixeta ab la «Baronesa.» En Casamiquela y en Moly, encertats ab «Mossen Joan» el primer y «Bisbe y Miquel» el segon. Bé els senyors Vilà, Pujol, Viñallonga, Casas y Penros.

Reus.—«Teatre Circo.» Dimecres, dia 20, actuà el genial actor Enrich Borràs, ab el drama d'en Rusiñol *El Mistic*.

El treball realitzat per l'eximi artista, en el paper de «Mossen Ramon», pot calificarse de insuperable. Tota la nit el públich estigué pendent dels seus gestes y de les seves paraules, aplaudintlo frenèticament en cada final de acte, especialment al final de l'obra, que tingué que aixecarse el teló diverses vegades.

En Jaume Borràs, executà el paper de «senyor Bisbe», la senyora Morera el de «Francisca», la senyoreta Daroqui el de «Marta» y el senyor Viñas el de «Miquel.» Tots estigueren ben ajustats.

Secundaren prou bé els senyors Bello, Galceràn, Bozzo, Carbonell, Buxedas, Cervera, Comas, Argemí, senyora Ricart y senyoreta Mestres.

L'endemà posaren en escena la gran producció del genial Guimerà *Terra baixa*.

En aquesta obra l'Enrich Borràs hi estigué com sempre; colosal, per lo que se li tributaren sorollosos ovacions.

La senyoreta Daroqui, ens agradà més que en el *Mistic*. És una bona artista, ab gest ampulós y acertat. La Morera, Borràs (Jaume), Viñas, senyoreta Mestres que estigué plena de gràcia en el paper de «Nuri» y tots els demés artistes, ens agradaren forsa.

Societat «La Palma.» Diumenge passat en l'obra en quatre actes *La Tosca* hi estigueren bé tots quants hi prengueren part, que son, la senyoreta Basseda y senyors Vila, Benet, Sugrañes, Blanchart, Serret, Salvat (J.) Grau, Sobrepere y Pamies.

La concurrencia que era nombrosa aplaudí al final de cada acte.

A. GUIMERÀ

Noves

Diu l'amich Marius Aguilar en un seu eco:

«Es el darrer eco d'aquell llarch homenatge dedicat a n'en Guimerà. Aquesta setmana se publicarà un volúm titulat *Glorioses*, que la Comissió executiva acordà donar a llum pera que servís de llibre de lectura en les escoles catalanes.

El llibre se compona d'un retrat ab autògraf d'en Guimerà, un pròlech d'en Maragall dedicat als noys catalans, y els treballs d'en Guimerà, dividits en quatre parts: discursos, poesies, rondalles y teatre.

Ab aquest llibre quedarà acabat l'homenatge a n'en Guimerà.»

Nostre corresponsal de Buenos Ayres ens participa que el 14 d'Agost, al «Gente Català» va actuarhi la companyia que dirigeix en Joan Domenech, de la qual en forma part com a primera actriu na Carme Jarque, y ab la cooperació de la dama Angelina Caparó y l'actor Carles Rubio, tots prou coneguts per haber fet hermoses campanyes en nostre Teatre Català.

El programa el componen un drama castellà, d'en Vidal y Valenciano, y la marina d'Apeles Mestres, *Sirena*, que fou excelentment interpretada per la senyora Jarque, y els Srs. Domenech, Rubio, Casals, Mateu, Rovira y Firtuoso.

Al «Saló Mariano Moreno», que es ahont actua la companyia Rubio-Caparó, el «Casal Català» va donarhi una funció el día 19 del passat Agost.

Se representà el drama d'Iglesias, *L'Escorsó*, anant l'execució a càrrech de les senyores Caparó y Bedós, y dels Srs. Bosch, Vall, Lleonart, Vila y Torné.

Per pessa van executar *La planxadora*, d'en Capella, en la qual hi van pendre part en Rubio, la Caparó y la Esperansa Periu.

En aquesta funció s'estrenà una pessa, del soci del Casal, senyor Subirachs y Cunill, que du per nom *La gateta y en Balitre*.

Per la vetlla del 30 del corrent tindrà lloch a la Societat Choral «Catalunya Nova» (Sant Simplicí 6, según) organitzat per la Secció de Cultura d'aqueixa entitat, una conferència publica, per son director musical en Joan Camps y Arnau, versant sobre el lema: «La música com element educatiu.»

La Escena Catalana

Nostre estimat amich en Joseph Costa, que dibuixant en *La Esquella y La Campana*, s'ha popularisat ab el pseudònim de «Pícarol», ha ingresat a la Clínica Raventós pera curarse del mal d'apendicitis que sofreix.

L'operació, que va efectuar-se dimecres passat, va donar molt bon resultat, creyent l'eminent doctor Raventós que dintre de poch temps tindrem ja bò y sà al festiu caricaturista que tant estimat es de tots els que'l tracten.

Felicitem al senyor Raventós y desitjem que l'amich «Pícarol» el poguem tornar a veurer ben aviat pels camerinos del Principal, prenent notes de les seves.

La acreditada Fotografia Amadeo ha publicat una sèria de postals del eminent actor Enrich Borràs, que son d'exquisit gust y demostren una vegada més les excelents condicions artístiques de son editor.

Se troben de venda, al preu de 25 cèntims cada una, en nostra administració, Plassa del Pí, 5

Se fan els treballs pera la constitució d'un sindicat d'autors dramàtics catalans, els quals se associaran pera defensar els interesos morals y materials de la classe.

Proximament seran convocats a reunió, en una de les dependencies del Ateneu Barcelonés, tots els autors que s'han solidarisat en la qüestió de moralitat teatral, als quals se'ls donarà compte de les gestions fetes respecte a l'actual temporada de Teatre Català, y al mateix compte se'ls enterarà de la formació d'aquest sindicat.

Podran sindicalisarse solsament els autors que produheixen pel nostre teatre, no els traductors que *reproduheixen*, ni els *pispaïres* que ridiculisen l'art català.

Ja era hora que's digués, com en Rolant: *Vinguin ab mi els honrats; destrieuvos!*

Nostre folletí

Comensa en aquest número la trilogia del eminent Victor Balaguer

LOS PIRINEUS

obra dramàtica en un pròlech y tres actes, que s'estrenarà avuy, dissabte, en la funció d'obertura de la temporada de 1911 a 1912 en el Teatre Principal.

VICTOR BALAGUER

SECCIO D'ANUNCIS

¡CONTRA LAS PENAS!

L'imatge de Déu a trossos

POESÍAS HUMORÍSTICAS, PROPIAS PERA RECITAR EN
VETLLADAS LITERARIAS, REUNIONS FAMILIARS, ETC.

ORIGINAL DE JOSEPH M.ª CODOLOSA

BAS MANS—LO NAS—LA BOCA—LO VENTRE—LO BIGOTI
—LOS ULLS—LAS ORELLAS—LO CAP—LA VEU

TOT EN UN VOLÚM: 50 CÈNTIMS

L'Avi Riera

COSAS DEL AVI

COLECCIÓ DE POESÍAS HUMORÍSTICAS

50 cèntims.

L'HEREHUET

Drama en tres actes, original de SERAFÍ PITARRA

Preu: 2 pessetes.

El follet del número passat es l'últim que correspon al
drama **LO COLLARET DE PERLES**.

Els compradors que desitgin tenir l'obra enquadernada,
podem efectuar el canvi de folletins (en bon estat) en nostra
Administració, Plassa del Pi, 5, en la forma de costúm.

Preu de la enquadernació: 15 cèntims. No s'admeten fo-
lletins bruts ni rebregats.

CURA DE MORO

Comedia en un acte, original de SERAFÍ PITARRA

Preu: UNA pesseta.

Setmanari Teatral

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Un trimestre. 2 pessetes. — Un any: 7'50 pessetes.

NÚMERO SOLT: 15 cèntims.

PAGO A LA BESTRETA

Redacció y Administració: Plassa del Pi, 5.—Barcelona.

Imprempta de LA ESCENA CATALANA. Plassa del Pi, 5

